

NINETY-THIRD CONGRESS

MEMORANDUM ON DEMOCRACY, CITIZENSHIP, AND
INTERNATIONAL LAW

JOHN E. CLARK, JR., CHAIRMAN
JAMES E. HARRIS, CLERK
WALTER FLETCHER, JR., CLERK
JOHN F. SCHLESINGER, CLERK
ELIZABETH WILSON, CLERK
WILLIAM J. HARTON, CLERK
TIM RALPHSON, CLERK
CHARLES S. HARRIS, CLERK
HAMILTON PARK, JR., CLERK

Committee on the Judiciary
U.S. House of Representatives
Washington, D.C. 20515

BARNES A. CLARK, COUNSEL
ARTHUR F. HARRIS, JR., ASSISTANT COUNSEL
DONALD W. BORN, ASSISTANT COUNSEL
FRANCIS F. GIBNEY, LEGISLATIVE ANALYST

2429 Rayburn House Office Bldg.
Washington, D. C. 20515
January 13, 1975

Mr. Stanley A. Gecys
Executive Vice-President
Lithuanian-American Community of the U.S.A., Inc.
1004 Robinson Building
42 South 15th Street
Philadelphia, Pennsylvania 19102

Dear Mr. Gecys:

Enclosed is a copy of a letter from the Immigration and Naturalization Service which states that Juozas Brazaitis and Jonas Slepetys have been removed from the active list of Alleged Nazi War Criminals residing in the United States and that the investigations relating to them have been stopped.

These actions are based upon the INS's determination that there is no evidence of anti-Jewish or pro-Nazi activities on their part.

I trust that this document will serve to relieve the pressures and frustrations these two men and their friends have been living under because of the charges which had been brought against them.

With best wishes,

Sincerely,

Joshua Eilberg
JOSHUA EILBERG

JE:ut
Encls.

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 261 4436, faks. (8 5) 261 1433

el. p. istorija@istorija.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111955361, PVM kodas 10000132314

2010-01-21

Nr. 42.2. 24

2010-01-19

Nr. (7.1)-3-300

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJAI

DĖL SEIMO NARĖS V. MARGEVIČIENĖS PAKLAUSIMO

Atsakydami į Jūsų 2010-01-19 užklausimą, siunčiame Lietuvos istorijos instituto XX a. istorijos skyriaus vedėjo dr. Č. Laurinavičiaus ir moksl. darb. dr. G. Rudžio parengtą pažymą *Dėl Juozo Ambrazevičiaus-Brazalčio palaikų perlaidojimo statuso*.

PRIDEDAMA. Pažyma. 2 lapai. 1 egz.

Instituto direktorius

dr. Rimantas Miknys

Dėl Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio palaikų perlaidojimo statuso

Aišku, kaip dukart du: nebūtų J. Ambrazevičius-Brazaitis 1941 m. birželį tapęs Laikinosios vyriausybės vadovu, netektų dabar suklikt galvos dėl jo palaikų perlaidojimo statuso. Taigi apsisprendimas dėl vienokio ar kitokio ceremonijos lygio, neišvengiamai yra ir požiūrio į Laikinąją vyriausybę pareiškimas. Deja, toji vyriausybė plaukė bendros nacių okupantų politikos farvateryje, nėra pareiškusi nė menkiausio nepritarimo okupantų veiksams, galų gale ir pati prisidėjo prie žydų nustūmimo gyvenimo nuošalėn, parengdama gėdinguosius „Žydų padėties nuostatus“. Iki visiškai kolaborantinės ji nenusirito tik dėl to, jog nespėjo, nes vokiečiai jos nepripažino ir liepė išsivaikščioti. Ir ne bėda, o laimė, jog taip atsitiko, kad vokiečiai, traktavo Lietuvą kaip okupuotą Sovietų Sąjungos teritorijos dalį ir nieko nenorėjo girdėti apie jokiais vyriausybėmis, jokia, kad ir tik popieriuje valstybę. Nors Laikinoji vyriausybė klusniai rezignavo ir vėl nepareikšdama jokio protesto, tačiau bent jau su kankinio mina.

Verta dėmesio ir ta aplinkybė, jog ir vėliau, jau po karo, emigracijoje rašydamas atsiminimus, J. Brazaitis stengėsi nusišluoti jo vadovautos vyriausybės „nuopelnus“, prisidedant prie nacių tvarkos įvedimo Lietuvoje. Kitaip tariant, jis savo atminties refleksija nepadarė to, ką ženklus visuomenės veikėjas galėjo ir turėjo padaryti, siekdamas padėti tautai vaduotis iš žalingų totalitarizmo epochos pagimdytų nuostatų bei stereotipų.

Tokie pagrindiniai motyvai, dėl kurių neremiame idėjos perlaidoti J. Brazaičio palaikus pačiu aukščiausiu lygiu. Deramą pagarbą, kiek priklauso, galima pareikšti ne taip demonstratyviai. Nekvestionuojame Juozo Brazaičio nuopelnų Lietuvai. Šis žmogus nebuvo išgama, tačiau nebuvo ir karžygys. Tiesa, pernai prezidento Valdo Adamkaus dekretu jis buvo apdovanotas (po mirties) Vyčio Kryžiaus didžiuoju kryžiumi. Deja, tai tik prikišamai liudija, jog dar nesame tvirtai apsisprendę dėl mūsų vertybinės orientacijos, vis dar žemažiūriškai žvelgiame į praeitį, atsirinkdami daugiausia tik tai, ką norime matyti. Užtat nuolat užlipame ant grėblio, o po to graudinamės, jog pasaulis mūsų nesupranta. Taip pat peršasi liūdna

išvada, jog Tarptautinė istorinio teisingumo komisija, beje, irgi V. Adamkaus dekretu įkurta, dirbo veltui.

2010 01 21

Česlovas Laurinavičius

Lietuvos istorijos instituto XX amžiaus
istorijos skyriaus vedėjas, hum. m. dr.

Gediminas Rudis

Lietuvos istorijos instituto mokslo
darbuotojas, hum. m. dr.